

Instytut Pamięci Narodowej - Rzeszów

<https://rzeszow.ipn.gov.pl/pl8/aktualnosci/103101,Pamiec-Grunwaldu-15-lipca-2020.html>
2020-09-22, 13:17

Pamięć Grunwaldu - 15 lipca 2020

110 lat temu na ziemiach polskich pod zaborem austriackim obchodzono uroczyste 500. rocznicę wiktorii grunwaldzkiej. Na główne obchody odbywające się w dniach 14-17 lipca 1910 r. przybyły do Krakowa delegacje Polaków z wszystkich ziem Rzeczypospolitej pod zaborami, ale także z innych kontynentów. Wielka manifestacja w Krakowie nie tylko przypominała o wspianym zwycięstwie nad krzyżakami, ale jednocześnie była pokrzepieniem serc rodaków dotkniętych rusyfikacją w zaborze rosyjskim, a przede wszystkim pruską germanizacją.

Świętowały wszystkie stany i warstwy społeczne, spotykając się pod pomnikiem króla Władysława Jagiełły, ufundowanym przez znanego już wtedy na całym świecie kompozytora, pianistę i działacza narodowego Ignacego Jana Paderewskiego. Obchody grunwaldzkie odbyły się także na prowincji, stając się największą uroczystością narodową w okresie zaborów, a równocześnie najważniejszą lekcją historii i patriotyzmu. We wsiach i miasteczkach stawiano krzyże rocznicowe, ustawiano głazy, sypano kopce, a miejsca te zwane zazwyczaj „Grunwaldem”, stały się trwałym punktem wielu galicyjskich miejscowości. Osiem lat po tym wydarzeniu Polska odzyskała Niepodległość, a dziesięć lat później odniosła kolejne zwycięstwo na miarę bitwy grunwaldzkiej. Również dziś w krajobrazie historycznej Małopolski najczęściej można spotkać właśnie pomniki grunwaldzkie, od których nierzadko wzięły swoje nazwy przebiegające obok ulice. Przykładem jest pomnik w Kamionce koło Ostrowa (powiat ropczycko-sędziszowski, woj. podkarpackie), znajdujący się obok Szkoły Podstawowej – miejsca wielu uroczystości narodowych i patriotycznych, a także działań edukacyjnych rzeszowskiego Oddziału Instytutu Pamięci Narodowej.

Tekst i zdjęcia: Jacek Magdoń